

บทที่ ๒

ประวัติโทรทัศน์และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติโทรทัศน์ในต่างประเทศ

Baron Jons Jacob Berzelius^๑ ได้ค้นพบธาตุชนิดหนึ่งในปี ค.ศ. ๑๘๑๗ เขาเป็นชาวสวีต ต่อมาได้ให้ชื่อธาตุนี้ว่า Selenium ซึ่งเป็นธาตุที่จะเปลี่ยนเป็นฉนวนไฟฟ้าอย่างแรงเมื่อถูกแสงสว่าง จากความรู้เรื่องนี้ได้ประดิษฐ์ Photoelectric cell ซึ่งสามารถเปลี่ยนแสงให้เป็นแรงผลักดันไฟฟ้าได้

ต่อมา Sir William Crook ได้ประดิษฐ์หลอดไฟฟ้าชนิดหนึ่งขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นต้นกำเนิดของหลอดครีมีแคโรซ

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๒๐ นักวิทยาศาสตร์ชาวเยอรมัน ได้คิดค้นประดิษฐ์เครื่องโทรทัศน์ขึ้น โดยอาศัยการทดลองและการวิจัยของนักวิทยาศาสตร์อื่น ๆ หลายท่าน แต่ผู้ที่คิดค้นได้สำเร็จเป็นคนแรกคือ John Logic Baird แห่งอังกฤษ และได้เริ่มส่งรายการเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๓๖ โดยตั้งสถานีที่วัง Alexander แต่เนื่องจากเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๑ การออกอากาศจึงต้องงดเสียชั่วคราว และได้เปิดการออกอากาศอีกครั้งหนึ่งเมื่อต้นปี ค.ศ. ๑๘๔๖ โดยสถานีโทรทัศน์ในระยะแรก ๆ รายการส่วนใหญ่จะเป็นรายการพระราชกิจวัตรของพระเจ้าอยู่หัวอังกฤษเสียมากกว่า และในปี ค.ศ. ๑๘๒๐ อังกฤษได้ประดิษฐ์หลอดภาพสำเร็จ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๔๖ สหรัฐได้ทุ่มเทเงินมากมายในเรื่องของโทรทัศน์ จนปี ค.ศ. ๑๘๕๒ สหรัฐอเมริกามีสถานีโทรทัศน์ถึง ๑๐๘ แห่ง แต่เพื่อความคุ้มครองดูแลการดำเนินงานของสถานีต่าง ๆ สหรัฐอเมริกาได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งคือ Federal Communication Commissions(FCC) คณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้

จำกัดว่าจะใช้ของไหนและใช้อย่างไร และมีสิทธิในการยืมใบอนุญาตได้สถานปฏิบัติกฏหรือระเบียบที่วางไว้ เช่นเดียวกัน อังกฤษก็มี Postmaster General เป็นผู้ควบคุมดูแลกิจการโทรทัศนภายในประเทศด้วย

ประวัติโทรทัศนในประเทศไทย

เนื่องจากโทรทัศนได้เข้ามามีบทบาทต่อการสื่อสารในประเทศไทยประมาณ ๑๖ ปีมาแล้ว ปัจจุบันนี้ในพระนครและธนบุรีมีสถานีโทรทัศนทั้งหมด ๔ สถานี เป็นโทรทัศนขาวดำ ๒ สถานี และเป็นโทรทัศนสี ๒ สถานี แต่ละสถานีควบคุมและดำเนินการโดยบุคคลต่าง ๆ กัน ซึ่งจะกล่าวถึงประวัติของแต่ละสถานีแต่พอสังเขปดังต่อไปนี้

สถานีไทยโทรทัศนช่อง ๔

สถานีโทรทัศนแห่งแรกของประเทศไทย คือสถานีไทยโทรทัศนช่อง ๔ ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศนแห่งแรกทางภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย มีชื่อเรียกตามอนุสัญญาสากลวิทยุว่า HST - TV ได้จัดรายการออกอากาศเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๘ โดยออกอากาศเพียงสัปดาห์ละ ๔ วันเท่านั้น และได้เพิ่มเป็น ๕ และ ๖ วันตามลำดับในปีต่อมา จนกระทั่งปัจจุบันออกอากาศทุกวัน และเพิ่มภาคเช้าในวันเสาร์และอาทิตย์อีกด้วย

การดำเนินงานของไทยโทรทัศนช่อง ๔ มีหลักดังนี้คือ

๑. เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและสิ่งนาฏ
๒. เพื่อความบันเทิง
๓. เพื่อการศึกษา
๔. เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย

โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น

๑. แผนกผลิตรายการ
๒. แผนกภาพยนตร์
๓. แผนกส่งเสริมรายการ
๔. แผนกแผนผัง
๕. แผนกส่งเสริมโฆษณา
๖. แผนกธุรกิจ
๗. แผนกสัญญา
๘. แผนกกำกับรายการและเวที
๙. แผนกสารคดี
๑๐. แผนกต่างประเทศ
๑๑. แผนกเซ็นเซอร์

รายการส่วนใหญ่ที่จัดขึ้น เป็นรายการที่ประมวลจากข้อเท็จจริงในชีวิตประจำวัน อาจแบ่งรายการที่จัดขึ้นพอคร่าว ๆ ดังนี้คือ

๑. รายการสอนภาษาต่างประเทศ จะมีประมาณ ๑๐ - ๒๐% เพื่อช่วยยกระดับความรู้ทางภาษาแก่ประชาชนที่ไม่มีโอกาสเข้าโรงเรียนได้ โดยเฉพาะแม่บ้าน
๒. เรื่องของสตรี เช่น รายการแฟชั่น รายการประกอบอาหาร จะมีประมาณ ๒๐%
๓. รายการให้ความรู้ทางคานส์คม เช่น วิทยาศาสตร์ก้าวหน้า บทเรียนชั้นต้น วิชาชีวิต ชั้นต้น จะมีประมาณ ๔๕ - ๕๐%
๔. รายการข่าวและความเคลื่อนไหวทั่วโลก มีประมาณ ๑๐ - ๒๕%

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๗

สถานีโทรทัศน์แห่งนี้มีชื่อเรียกตามอนุสัญญาสากลวิทยุว่า HS-A-TV นับเป็นสถานีโทรทัศน์
แห่งที่ ๒ ของประเทศไทย ออกอากาศเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๑ ปัจจุบัน
ออกอากาศทุกวัน และเพิ่มภาคเช้าของวันเสาร์และอาทิตย์อีกด้วย

การดำเนินงานของสถานีมีนโยบายดังนี้คือ

๑. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ จินตวิสัยระหว่างทหารกับประชาชน ให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ป้องกันชาติ
๒. เพื่อเป็นเครื่องมือในการแจ้งข่าวและคำสั่งในทหารและประชาชนที่เกี่ยวข้องของทหาร
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือให้ความรู้ ข่าวสาร และความบันเทิงแก่ประชาชน
๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแพร่ข่าวของกองทัพบก และส่วนราชการอื่น ๆ
๕. เพื่อช่วยเผยแพร่นโยบายของรัฐบาล
๖. ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน
๗. เพื่อช่วยในการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมของประชาชนและทหาร
๘. เพื่อช่วยในการเร่งรัดพัฒนาประเทศทุกด้าน
๙. ตลอดจนการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายตรงข้าม
๑๐. กิจกรรมโทรทัศน์มีประโยชน์ต่อราชการทหารและราชการหน่วยอื่น ๆ กล่าวคือใช้เป็นเครื่องมือในการยุทธวิธี ถ่ายทอดบริเวณต่าง ๆ เข้ามารับชมด้วยวิธีการรับช่วยในการฝึกและการศึกษาของทหาร นอกจากนั้นยังเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ในค่านโทรทัศน์โดยตรง คือช่วยฝึกให้มีความชำนาญ และความสามารถในค่านเทคนิคต่าง ๆ ยิ่งขึ้น

---

๑ "ก่อนจะเป็นช่อง ๗", หนังสือที่ระลึกสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ประจำปี ๒๕๑๒
(พระนคร: โรงพิมพ์ประชาชาติ, ๒๕๑๒), หน้า ๒๓

ปัจจุบันของ ๗ ได้เสนอข่าวเป็นเวลา ๒๐ นาทีเต็ม โดยไม่มีโฆษณาแทรกทุกวัน แบ่งออกเป็น

๑. ข่าวภายในประเทศ มีข่าวราชสำนัก ข้าราชการ ข่าวดารา ข่าวลังคม
๒. ข่าวต่างประเทศ
๓. ข่าวกีฬา
๔. สรุปข่าวภายในประเทศในวันอาทิตย์
๕. สรุปข่าวต่างประเทศในวันเสาร์
๖. วิเทศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นการสรุปข่าวและวิจารณ์ข่าวสำคัญในภาคต่าง ๆ ของโลก
๗. โลกวันนี้ เป็นการเสนอเหตุการณ์ประจำวัน

การบริหารของช่อง ๗ แบ่งออกเป็น ๖ ฝ่ายดังนี้

๑. ฝ่ายรายการ
๒. ฝ่ายข่าว
๓. ฝ่ายเทคนิค
๔. ฝ่ายเครื่องรับ
๕. ฝ่ายธุรการ
๖. ฝ่ายงบประมาณ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกของ ๗

เป็นสถานีโทรทัศน์สีแห่งแรกของประเทศไทย และอยู่ในความควบคุมดูแลของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกของ ๗ ออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๐ จากสถานีโทรทัศน์กอง

"พ.ท.บ. ครบรอบปีที่ ๑๑," แฟนสัมพันธ์ ฉบับที่ ๑๕๒, กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒, สถานีโทรทัศน์กองทัพบก, หน้า ๕.

ที่พบของ ๓ และในปัจจุบันได้ย้ายห้องส่งไปที่หลังสถานีขนส่งสายเหนือ ถนนพหลโยธินแล้ว ออกอากาศกลางคืนทุกวัน ไม่มีรายการภาคกลางวันในวันหยุด

สถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๓

เริ่มจัดรายการออกอากาศวันแรกเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ สถานีตั้งอยู่ที่ถนนเพชรเกษม จังหวัดธนบุรี บริษัทที่จัดตั้งสถานีขึ้นคือ The Bangkok Entertainment Co.Ltd. มีจุดมุ่งหมายเพื่อการค้าและความบันเทิง เป็นส่วนใหญ่ สถานีออกรายการทุกวัน ไม่มีรายการภาคกลางวันในวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุด สถานีนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมประชาสัมพันธ์

โทรทัศน์การศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพฯ

นอกจากโทรทัศน์เพื่อความบันเทิงและการศึกษาที่ไกล่กลาวมาแล้ว ยังมีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ^๑ ซึ่งจัดโดยฝ่ายการศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพฯ เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๗ ทางเทศบาลนครกรุงเทพฯ ไม่สามารถจะมีห้องส่ง เป็นของตนเองได้ จึงต้องอาศัยสถานีไทยโทรทัศน์ช่อง ๔ เป็นสถานที่ผลิตรายการ แต่การวางแผนและเตรียมรายการทางฝ่ายเทศบาลนครกรุงเทพฯ เป็นผู้เตรียมเอง เพียงแต่อาศัยสถานีและเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายเทคนิคเท่านั้น เมื่อแรกเริ่มออกรายการเพียงสัปดาห์ละ ๓ วัน แต่ปัจจุบันได้นำเอา Video-Tape เข้าช่วยในการบันทึกรายการ และออกอากาศซ้ำในวันต่อมา ปัจจุบันจึงออกอากาศทุกวันตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๐๐ น. รายการที่จัดสอนนั้นมีชื่อเป็นรายการที่จัดสอนตรงตามหลักสูตร แต่เป็นรายการที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ (Enrichment Programs) ส่วนใหญ่จะจัดสอนบทเรียนที่ยากแก่การจัดสอนในห้องเรียน เช่น วิชาอุปกรณ์หรือวิชาครุฑที่ชำนาญ ทางเทศบาลนครกรุงเทพฯ ก็จะจัดสอนบทเรียนนั้นขึ้น

กุศล สุจรรยา, คำบรรยายวิชา Educational Radio and Television Production, ๓ แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๓.

000600

ในเวลาต่อไปข้างหน้า โทรทัศน์การศึกษาของไทยก็จะได้ขยายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กล่าวคือเทศบาลนครกรุงเทพฯ จะได้รวมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ จัดรายการการสอนขึ้น โดยทางเทศบาลนครกรุงเทพฯ จะรับผิดชอบการสอนชั้นประถม และทางกระทรวงศึกษาธิการจะรับผิดชอบการสอนทางโทรทัศน์ในชั้นมัธยม

นอกจากโทรทัศน์ศึกษาดังกล่าวแล้ว การศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็ได้จัดโทรทัศน์การสอนขึ้นเองด้วยระบบวงจรมปิด (Closed-Circuit Television) เช่น วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวกับคุณค่าทางการศึกษาของ โทรทัศน์ที่มีต่อแมมบานโดยตรงนั้นยังไม่มี การวิจัยมาก่อนเลย แต่มักจะเป็นการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของ โทรทัศน์ที่มีต่อนักเรียน นิสิตและครู เสียมากกว่า เช่น

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ นางลักษณ ประเสริฐธรรม^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจการใช้ เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๔, ๕ และ ๖" โดยออกแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๔, ๕ และ ๖ ผลปรากฏว่านักเรียนในวัยนี้ใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการดูโทรทัศน์เป็นอันดับแรก ชอบชมภาพยนตร์เป็นอันดับที่สอง และชอบฟังวิทยุเป็นอันดับที่สาม

ในปีเดียวกันนี้ นิภา กอศรี^๒ ก็ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลโทรทัศน์ต่อการศึกษา" โดยออกแบบสอบถามไปยังนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมปีที่ ๔, ๕ และ ๖ ในพระนครและธนบุรี จำนวน ๖ โรงเรียน มีประชากรที่เป็นนักเรียนชาย ๒๕๐ คน และนักเรียนหญิง ๑๕๐ คน

^๑นางลักษณ ประเสริฐธรรม, การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๔, ๕ และ ๖, (วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๐๒).

^๒นิภา กอศรี, อิทธิพลโทรทัศน์ต่อการศึกษา, (วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๐๒).

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนรับชมรายการโทรทัศน์เฉพาะที่ตนชอบเท่านั้น และมีช่วงเวลาที่ชอบมากที่สุดคือ ๒๐.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. ซึ่งเป็นเวลาของรายการข่าวต่าง ๆ ส่วนใหญ่นักเรียนมีอิสระในการดูโทรทัศน์คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๒๕ และมีผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนดูโทรทัศน์ในรายการต่าง ๆ เช่นการสอนภาษาอังกฤษ สารคดี และข่าวต่าง ๆ ถึงร้อยละ ๖๘.๖๑ นักเรียนเห็นว่าการรับชมโทรทัศน์จะทำให้มีความรู้รอบตัวดีขึ้นถึงร้อยละ ๗๗.๕๐ และในทางกลับกันก็มีความเห็นว่าการดูโทรทัศน์จะทำให้คนนอนและสุขภาพเสีย คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจเยาวชนในหัวข้อว่า "อิทธิพลของภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ต่อเยาวชนไทย" โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองของเด็กที่มีอายุต่าง ๆ กัน และผู้ปกครองมีอาชีพและฐานะต่างกันด้วย สรุปผลของการวิจัยมีดังนี้คือ

๑. รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อเด็กอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๓ ปีเท่านั้น คือมีอิทธิพลในด้านการเลียนแบบคารา ความสนใจและความนิยมต่าง ๆ
๒. เด็กอายุระหว่าง ๖ - ๘ ปี ชอบชมภาพยนตร์การ์ตูน
เด็กอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๓ ปี ชอบชมภาพยนตร์การ์ตูนและภาพยนตร์ตลกขบขัน
เด็กอายุระหว่าง ๑๔ - ๑๗ ปี ไม่ชอบภาพยนตร์ประเภทใดเป็นพิเศษ
เด็กอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๑ ปี ชอบชมโทรทัศน์ประเภทข่าวและสารคดี
๓. ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าเด็กควรจะรับชมภาพยนตร์ประเภทข่าว สารคดีต่าง ๆ และการ์ตูนมากที่สุด ส่วนภาพยนตร์ที่ตนเห็น โหดร้ายทารุณ หรือเป็นประเภทรักโศรกเกินไป เด็กไม่ควรจะดู นอกจากนั้นยังเห็นว่าการชมโทรทัศน์ จะทำให้เยาวชนเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็วเกินไป จิตใจฟุ้งซ่าน มีกิจกรรมยามว่างไม่เรียบร้อย และยังเป็นสิ่งที่แย่งเวลาของเยาวชนจากการทำการทำงาน ทบทวนบทเรียนอีกด้วย

กองเผยแพร่การศึกษา, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, กระทรวงศึกษาธิการ, อิทธิพลของภาพยนตร์และรายการโทรทัศน์ต่อเยาวชนไทย (พระนคร: โรงพิมพ์กรมการทหารสื่อสาร, พ.ศ. ๒๕๐๔).

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้มีการวิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อรายการโทรทัศน์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖" โดย พรรณฉวี เทพลักษณะเลขา^๑ ได้ออกแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ๕ โรงเรียน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้คือ

เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนชอบชมโทรทัศน์มากที่สุด และมีความสนใจภาพยนตร์ประเภทโศกนาฏกรรมและการตลกมากที่สุด และไม่ชอบมากที่สุดคือรายการโฆษณาสินค้า นักเรียนเห็นว่าควรจะมีการจัดรายการทนายปัญหาให้มากขึ้น เพราะจะช่วยเพิ่มความรอบรู้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันนั้น แบบสอบถามที่นำมาให้นักเรียนตอบ ได้ถามถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อรายการโทรทัศน์น้อยด้วย พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่สนใจรายการข่าวและสารคดี ต่อมาคือรายการภาพยนตร์บันเทิง เมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่าเด็กสนใจรายการภาพยนตร์บันเทิงมากที่สุด และรายการดนตรีสากลเป็นอันดับรองลงมา เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วการรับชมรายการโทรทัศน์มีผลดีมากกว่าผลเสีย เพราะให้ความรอบรู้และความบันเทิง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ว่า ผู้ปกครองควรกำหนดเวลาการรับชมโทรทัศน์ของเด็ก และฝึกให้เด็กดูเป็น จดจำความรู้จากโทรทัศน์ได้ และได้เสนอแนะการจัดรายการไว้ว่าไม่ควรจะจัดรายการประเภทตลกตลกเกินไปนัก ควรจะจัดรายการตามความสนใจของเด็ก และเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กเป็นคนดี และควรจัดรายการประเภทข่าว ศิลปวัฒนธรรม ให้มากขึ้น เพราะเป็นรายการที่มีประโยชน์

และในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ปฏิพัทธ์ กระแสอินทร์^๒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจของเด็กวัยรุ่น

^๑พรรณฉวี เทพลักษณะเลขา, ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อรายการโทรทัศน์ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖. (วิทยานิพนธ์, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๐๗).

^๒ปฏิพัทธ์ กระแสอินทร์, อิทธิพลของภาพยนตร์โทรทัศน์ต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น, (วิทยานิพนธ์, ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๐๘).

ชายหญิงในการชมภาพยนตร์ โทรทัศน์ และอิทธิพลของภาพยนตร์ โทรทัศน์จะมีต่อ เด็กวัยรุ่นชายหญิง ในด้านสังคม ความประพฤติ ทัศนคติ อารมณ์ จิตใจ และทางด้านความรู้ โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ โดยมีจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียน ๔๓๘ คน และผู้ปกครอง ๕๒๙ คน ผลของการวิจัยปรากฏว่า เด็กวัยรุ่นใช้เวลาดูโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๓ ชั่วโมง ๕๐.๘ นาที เด็กวัยรุ่นชายสนใจภาพยนตร์สงครามและจารกรรมมากที่สุด เด็กวัยรุ่นหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์กาวหนา มากที่สุด สาเหตุที่สนใจในภาพยนตร์แต่ละประเภทนั้น เนื่องมาจากเป็นตัวอย่างที่ดีและให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นส่วนมาก ภาพยนตร์โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กทั้งในแง่ดีและแง่เสีย

อิทธิพลในแง่ดีคือ

๑. ในด้านสังคม ทำให้เด็กวัยรุ่นชายและหญิงได้มีเรื่องสนทนากับเพื่อนได้ และทำให้เด็กวัยรุ่นชายทราบถึงวิธีการที่จะปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้
๒. ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมต่างชาติ
๓. ช่วยในด้านการศึกษา เช่น ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย ศิลปะ ของเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิง
๔. ช่วยในการเลือกอาชีพที่เหมาะสม และช่วยให้อุทิศตนหาความรู้ และมีความทะเยอทะยานในการทำงาน
๕. เป็นการประหยัดเงินในการเที่ยวนอกบ้าน และเป็นการพักผ่อนที่กว้างขวาง

อิทธิพลในแง่เสียคือ

๑. ทำให้เด็กเป็นหนุ่มเป็นสาวเร็ว อยากมีคูรัก โดยเฉพาะเด็กชาย
๒. ทำให้เด็กวัยรุ่นชอบเลียนแบบคาราในภาพยนตร์
๓. ทำให้เด็กวัยรุ่นชอบพกอาวุธ
๔. ทำให้เด็กหัดใช้คำพูดที่แปลก ๆ ใหม่ ๆ ตามมทพากย์ในภาพยนตร์
๕. ทำให้เด็กมีจิตวิหยาบกระด้าง เห็นว่าการชกต่อยฆ่ากันเป็นเรื่องธรรมดา
๖. ทำให้เด็กเสียสุขภาพ เพราะชมภาพยนตร์ที่หาวกเสียวตื่นเต้นแลวนอนไม่หลับ ทำให้มีผลเสียต่อการเรียน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะไว้ดังนี้คือ เพื่อให้แก่วิทยากรผู้จัดแบ่ง เวลาในการทำงานและการเลือก
 ทุกรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์ ผู้ปกครองจะต้องช่วยแนะนำบุตรในการเลือกภาพยนตร์ที่เป็น
 ประโยชน์เท่านั้น นอกจากนั้นครูจะต้องรู้จักนำรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์มาปรับปรุงใช้ในการ
 เรียนการสอน และรายการภาพยนตร์โทรทัศน์ที่จัดกิจกรรมจะลดเรื่องที่เป็นภาพยนตร์โศกนาฏและฆาตกร
 กรรมให้หน่อยลง

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ นพรัตน์ ศรีประจักษ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ความ
 สนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มี
 ต่อรายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่ในพระนคร โดยส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัยจำนวน ๘๐๐ คน สรุปผลของการวิจัยมีดังนี้คือ

๑. นิสิตชายและนิสิตหญิงชมโทรทัศน์ทุกวัน นิสิตชายคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘๗ นิสิตหญิงคิด
 เป็นร้อยละ ๘๖.๘๕ เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่านิสิตชายสนใจรายการโทรทัศน์
 มากกว่านิสิตหญิง
๒. ช่วงเวลาที่นิสิตชายและนิสิตหญิงชอบดูโทรทัศน์คือ ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. และเลือก
 รายการที่สนใจเป็นส่วนใหญ่ แต่ทุกรายการอื่นบ้าง โดยเฉลี่ยวันละประมาณ ๑ -
 ๒ ชั่วโมง
๓. นิสิตชายและนิสิตหญิงเห็นว่าช่วงเวลาของการจัดรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ พอที่แล้ว
 นอกจากบางประเภทเช่น ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ศาสนา ภาษาและวรรณคดี
 มีช่วงเวลาการจัดน้อยไป
๔. รายการต่าง ๆ ที่นิสิตชายหญิงชอบมากที่สุด มีดังนี้คือ รายการข่าว รองลงมาคือราย
 การกีฬา
๕. นิสิตชายหญิงมีความคิดเห็นวารายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่ในประโยชน์ทางด้านชีวิตประ
 จำวันมากกว่าประโยชน์ทางด้านการศึกษา

นพรัตน์ ศรีประจักษ์, การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์
 (วิทยานิพนธ์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. ๒๕๑๒).

๖. อิทธิพลเกี่ยวกับการพุดจา การแสดงกิริยามารยาท การแต่งกาย ไม่น้อยจะมีอิทธิพลต่อนิสิตชายหญิงเท่าใดนัก
๗. เมื่อคุณโทรทัศน์แล้ว ผลการเรียนของนิสิตชายหญิงเป็นปกติ ไม่มีผลเสีย แสดงว่าโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนิสิต เนื่องจากนิสิตรู้จักแบ่งเวลาในการดูโทรทัศน์ได้ถูกต้อง

และในปีเดียวกัน คือ พ.ศ. ๒๕๑๒ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

ได้ทำการสำรวจ "การรับฟังวิทยุกระจายเสียงและรับชมวิทยุโทรทัศน์ในเขตเทศบาลนครตะวันออกเฉียงเหนือ" จากการสำรวจครัวเรือนทั้งหมด ๑๗,๑๘๒ ครัวเรือน พบว่ารายการต่าง ๆ ที่ประชาชนในแถบนี้สนใจมากที่สุดคือรายการข่าวในประเทศ และรายการอื่น ๆ เรียงลำดับดังนี้คือ

๑. รายการข่าวในประเทศ เกือบทุกครัวเรือนคือร้อยละ ๘๘ ต่อมารับชมรายการนี้และร้อยละ ๘๒ ของจำนวนนี้รับชมทุกวัน หรือเกือบทุกวัน มีเพียงร้อยละ ๒ เท่านั้นที่ชมรายการนี้สัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน
๒. ภาพยนตร์ไทย รายการนี้มีผู้ชมร้อยละ ๘๓ โดยร้อยละ ๔๓ ชมทุกวันหรือเกือบทุกวัน ร้อยละ ๓๔ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน และอีกร้อยละ ๑๖ ชมน้อยกว่านี้
๓. ละครโทรทัศน์ รายการนี้มีผู้ชมถึงร้อยละ ๘๒ มีร้อยละ ๓๔ ชมรายการนี้ทุกวัน และร้อยละ ๔๖ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ ครั้ง ร้อยละ ๑๖ ชมน้อยกว่านี้
๔. ข่าวต่างประเทศหรือรายการวิเคราะห์วิจารณ์ข่าว มีถึงร้อยละ ๘๒ ครัวเรือนระบุว่าชมรายการนี้ และร้อยละ ๘๐ ที่ชมทุกวัน ร้อยละ ๕ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน ที่เหลือร้อยละ ๗ ชมน้อยกว่านี้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานผลการสำรวจด้านการรับฟังวิทยุกระจายเสียงและรับชมวิทยุโทรทัศน์ในเขตเทศบาลนครตะวันออกเฉียงเหนือ, (พระนคร: สำนักงานนายกรัฐมนตรี, กันยายน ๒๕๑๒).

๕. รายการภาพยนตร์ต่างประเทศ ร้อยละ ๘๑ ชมรายการนี้เป็นประจำ ร้อยละ ๘๖
รับชมรายการนี้เกือบทุกวัน เพียงร้อยละ ๕ รับชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน ที่เหลือ
ร้อยละ ๗ ชมน้อยกวานัน
๖. เพลงลูกทุ่ง ร้อยละ ๘๘ ครัวเรือนที่รับชมรายการนี้ และชมรายการนี้ทุกวันหรือ
เกือบทุกวัน ร้อยละ ๗๖ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน ร้อยละ ๕๐ ที่เหลืออีก ๒๓ ครัว
เรือนชมน้อยกวานัน
๗. เพลงหรือดนตรีไทยสากล ร้อยละ ๘๘ ที่รับชมรายการนี้ ร้อยละ ๓๐ ชมทุกวันหรือ
เกือบทุกวัน ร้อยละ ๓๓ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน ที่เหลือร้อยละ ๒๕ ชมน้อยกวานัน
๘. รายการกีฬา ร้อยละ ๗๔ ที่รับชมรายการนี้ และในจำนวนนี้ร้อยละ ๕๐ ชมทุกวัน
หรือเกือบทุกวัน ร้อยละ ๑๖ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน ร้อยละ ๔ ชมน้อยกวานัน
๙. รายการเพลงหรือดนตรีไทยเดิม ร้อยละ ๕๗ ที่รับชมรายการนี้ และร้อยละ ๘
ของจำนวนนี้รับชมทุกวันหรือเกือบทุกวัน ร้อยละ ๑๕ รับชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน
ร้อยละ ๓๓ ชมน้อยกวานัน
๑๐. เพลงหรือดนตรีอื่น ๆ ร้อยละ ๕๖ ของครัวเรือนทั้งหมดที่รับชมรายการนี้ และร้อย
ละ ๑๖ ชมทุกวันหรือเกือบทุกวัน ร้อยละ ๒๖ ชมสัปดาห์ละ ๒ - ๓ วัน และร้อย
ละ ๒๖ ชมน้อยกวานัน

จากการสำรวจรายการข่าวในประเทศ เป็นรายการที่ประชาชนสนใจมากที่สุด ซึ่งนับว่า
เป็นผลดีมากที่สุดทั้งในค่านับประชาชนเองและทางการ เพราะประชาชนจะได้ทราบข่าวและความเคลื่อนไหว
ในทางต่าง ๆ ที่ขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อทางการในการที่จะประกาศกิจการบางอย่างให้ประชาชน
ทราบ แต่ประชาชนก็มีความสนใจในค่านับการบันเทิงมากเหมือนกัน ซึ่งในค่านับการศึกษาแล้วเราถือ
ว่าไม่ใช่วิชาการศึกษาแก่ประชาชนมากนัก ถ้าประชาชนให้ความสนใจในรายการวิจารณ์ข่าว
มากกว่านี้ ก็ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แต่การสำรวจครั้งนี้เป็นเพียงภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ
ไทยเท่านั้น ในการสำรวจภาคอื่น ๆ ผลที่ได้จากการสำรวจอาจแตกต่างกันไปคนละแบบก็ได้ แต่พอ
จะสรุปได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจในค่านับการศึกษาไม่มากนัก และสนใจไปในค่านับ
ความบันเทิงเสียเป็นส่วนมาก

และในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ศิริวิรัตน์ เจริญศักดิ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่จัดอยู่ในสถานีต่างๆ ในพระนคร และประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ นอกจากนั้นยังศึกษาถึงความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อการจัดรายการโทรทัศน์ รวมทั้งอิทธิพลที่รายการโทรทัศน์จะมีต่อการแต่งกาย กิริยามารยาท การเรียน การพูดของเด็กด้วย

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

๑. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในรายการโทรทัศน์มากพอสมควร และชมทุกวัน คือระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. นักเรียนชายชมรายการโทรทัศน์ประมาณวันละ ๑ - ๒ ชั่วโมง นักเรียนหญิงชมโทรทัศน์ประมาณวันละ ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง
๒. นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงสนใจชมรายการโทรทัศน์ประเภทเกี่ยวกับความรู้ คนตรี ภาพยนตร์บันเทิง รายการอภิปราย รายการอนาถา สุขภาพจิต รายการกีฬา รายการสารคดีอยู่ในระดับปานกลาง และสนใจรายการกีฬาน้อย แต่เมื่อแยกประเภทปรากฏว่า
นักเรียนชายส่วนใหญ่สนใจรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และรายการข่าวมากที่สุด
นักเรียนหญิงส่วนใหญ่สนใจรายการข่าว รายการภาษาและวรรณคดีมากที่สุด
นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารายการข่าว ภาษา วรรณคดี วิทยาศาสตร์ ปัญหา สารคดี ภาพยนตร์สารคดีให้ประโยชน์มาก

๓. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าคุณภาพของรายการต่าง ๆ คือพอสมควร และรายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ที่จัดอยู่ตามสถานีโทรทัศน์ทั้ง ๓ สถานีในพระนครมีรายการคนตรีและรายการบันเทิงมาก และรายการต่างๆ ให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาชีวิตมากกว่าทางด้านการศึกษา
๔. รายการโทรทัศน์ต่างๆ ที่จัดอยู่มีอิทธิพลต่อนักเรียนพอสมควร เพราะนักเรียนรู้สึกว่าได้ขอคิดนำมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นทั้งในทางร่างกาย การพูด กิริยาท่าทาง
๕. รายการโทรทัศน์ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กเลย เพราะเมื่อชมรายการโทรทัศน์แล้ว การเรียนทุกอย่างเป็นปกติ ไม่เสียการเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะไว้ว่า สถานีโทรทัศน์ควรจัดรายการที่ให้ความรู้ทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความรู้เบ็ดเตล็ดแก่มวลชน และพยายามจัดรายการที่เป็นประโยชน์เสนอแก่ผู้ชมทุกระดับ และควรลดรายการโฆษณา ภาพยนตร์โศกนาฏ และรายการที่ขาดเนื้อหาสาระ ควรจัดรายการโดยอาศัยหลักเกณฑ์ และคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของผู้ชม เพื่อให้ได้เป็นประโยชน์ต่อผู้ชม

การวิจัยในต่างประเทศ

เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๒ M. Gordon^๑ แห่งอังกฤษ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Television and The Family" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงผลทางจิตวิทยาของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อชีวิตครอบครัว โดยได้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๒ ถึงเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๑๙๕๓ เป็นเวลาทั้งหมด ๙ - ๑๐ เดือน โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด ๑,๐๐๐ ชุด ไปยังโรงเรียนบางแห่งในเมือง Coventry เพื่อจะให้ให้นักเรียนนำแบบสอบถามเหล่านี้ไปยังผู้ปกครอง และให้บิดาของนักเรียนเป็นผู้กรอกแบบสอบถามนั้น

^๑J.A. Harrison (ed.), European Research in Audio-Visual Aids: Part II Abstracts (London: Wightman & Co. Ltd., 1966), pp. 108-109.

ผลของการวิจัยพบว่า โทรทัศน์ช่วยให้สมาชิกอยู่ติดบ้าน และช่วยให้สมาชิกในครอบครัวต่าง ๆ สร้างความสนใจและรสนิยมของตนเองขึ้นใหม่ นอกจากนั้นรายการโทรทัศน์ยังช่วยเพิ่มความบันเทิงในชีวิตครอบครัว และโคฟฟันฟูวัฒนธรรมบางอย่างที่กำลังจะสูญหายไปให้คงอยู่ ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะไว้ว่า ถ้าผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สามารถจะผลิตรายการการศึกษา และเพื่อความบันเทิงให้สมดุลกันได้แล้ว โทรทัศน์จะเป็นสื่อกลางที่มีคุณค่าต่อการศึกษาของประชาชนเป็นอย่างยิ่ง

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ R. Louis และ J. Rovin^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Television and Tele-clubs in Rural Communities" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาว่า โทรทัศน์สามารถช่วยในด้านการพัฒนาชนบทได้ดีหรือไม่ เพียงใด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นชุด มีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองและการศึกษาทางศาสนาสังคม ออกอากาศเพื่อให้นักศึกษาแก่ผู้ใหญ่ในชนบท หลังจากนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้เรียน

ผลของการวิจัยพบว่า

๑. รายการโทรทัศน์สำหรับผู้ใหญ่ในชนบทสามารถจะเปลี่ยนทัศนคติของผู้เรียนได้
๒. รายการโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นมาสมควรเปิดโอกาสให้ผู้ผลิตรายการหรือผู้สอนได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้เรียนเพื่อปรึกษาหารือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

และในปี ค.ศ. ๑๙๕๖ W.A. Belson^๒ ได้วิจัยเรื่อง "Effects of Television on the Interests and the Initiative of Adult Viewers in Greater London" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ดังนี้คือ

^๑R. Louis, and J. Rovin, "Television and Tele-clubs in Rural Communities", Reports and Papers on Mass Communication (Paris: UNESCO, 1955).

^๒W.A. Belson, "Effects of Television on the Interests and Initiative of Adult Viewers in Greater London", British Journal of Psychology (United Kingdom; 1959), pp. 145 - 158.

๑. เพื่อศึกษาว่าโทรทัศน์ดึงดูดความสนใจของผู้ชมหรือไม่
๒. เพื่อศึกษาว่าโทรทัศน์ช่วยสร้างความคิดริเริ่มของผู้ชมหรือไม่

Dr. Belson ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อส่งไปยังประชาชนในหัวเมือง London และให้เวลาในการกรอกแบบสอบถามเป็นเวลา ๑ สัปดาห์

ผลของการวิจัยพบว่า

๑. โทรทัศน์สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้
๒. โทรทัศน์สามารถสร้างความคิดริเริ่มในตัวผู้ชมให้สูงขึ้นได้

และในปีเดียวกันนี้ J. Dumazedier ^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "The Impact of Television Programs on Rural Audiences" เพื่อจะศึกษาดังอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อประชาชนในชนบท และได้ทำการวิจัยใน ๑๕ หมู่บ้านที่ได้เลือกสรรแล้ว เมื่อชมโทรทัศน์แล้วก็จัดส่งแบบสอบถามไปเพื่อให้ผู้ชมกรอก

ผลของการวิจัย

๑. โทรทัศน์สามารถให้การศึกษแก่ประชาชนในชนบทได้ดี
๒. กิจกรรมหลังรับชมของกลุ่มประชากรจะช่วยให้ผู้ชมสามารถแสดงออกได้อย่างกว้างขวางและตามความพอใจ
๓. ทักษะของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป

และในปีเดียวกันนี้ J. Dumazedier ได้ร่วมมือกับ B. Sylwan ^๒ ทำการวิจัยเรื่อง "Experiment in Using Kinescopes for Adult Audiences" เพื่อศึกษาดังการ

---

^๑ J. Dumazedier, "The Impact of Television Programs on Rural Audiences", Press, Film and Radio in the World Today, (Paris: UNESCO, 1956).

^๒ J. Dumazedier & B. Sylwan, ., "Experiment in Using Kinescopes for Adult Audiences", Reports and Papers on Mass Communication (Paris: UNESCO, 1956).

นำเอาโทรทัศน์ไปสอนในแหล่งที่ปกติไม่มีโทรทัศน์ดู โดยผลิตรายการโทรทัศน์ขึ้นเป็นชุด และนำไปสอนยังหมู่บ้านทดลอง ๓๐ หมู่บ้าน จะมีกิจกรรมทั้งก่อนและหลังรับชม คือมีการนำและสรุปพร้อมทั้งอภิปรายกลุ่มเมื่อจบรายการแล้ว การตอบสนองทั้งที่เป็น Subjective และ Objective จะถูกบันทึกเอาไว้เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ

สรุปผลของการวิจัยได้ดังนี้คือ

๑. ความร่วมมือของผู้ชมไม่มีความแตกต่างระหว่างการใช้โทรทัศน์กับการใช้ภาพยนตร์ ประกอบการสอน
๒. โทรทัศน์สามารถสร้างทัศนคติให้แก่ผู้ชมได้
๓. โทรทัศน์สามารถกระตุ้นให้ผู้ผลิตรายการและนักการศึกษาฝ่ายชนบทได้มีความร่วมมือกันดีขึ้น

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ Her Majesty's Stationary Office แห่งอังกฤษ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Parents, Children and Television" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่ออิทธิพลของรายการโทรทัศน์ที่มีต่อเด็ก ได้ดำเนินการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๔ เดือนเมษายน จนถึงวันที่ ๘ พฤษภาคม ปี ค.ศ. ๑๙๕๘ ทั้งในวันทำงานและวันหยุด ได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น ๓ ส่วนคือ

ประชากร ๔๐๐ ราย ที่รับชมรายการโทรทัศน์ของ B.B.C.

ประชากร ๔๐๐ ราย ที่รับชมรายการโทรทัศน์ของ I.T.A. และ

ประชากรอีก ๔๐๐ รายที่รับชมรายการโทรทัศน์ของสถานีใดก็ได้

ผู้ปกครองจะมีอายุระหว่าง ๓๐ - ๔๕ ปี และมีบุตรที่มีอายุระหว่าง ๕ - ๑๓ ปี ผู้สัมภาษณ์จะมีคำถามมาตรฐานที่เตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว โดย Research Services คำถามเหล่านี้จะ

Harrison, op. cit., p. 110.

ครอบคลุมไปถึงการใช้เวลาว่างของเด็ก และปัญหาต่าง ๆ ของเด็กเกี่ยวกับการรับชมรายการโทรทัศน์ รวมทั้งทัศนคติของเด็กที่มีต่อรายการโทรทัศน์ด้วย

และในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ เดียวกันนี้ Rowland D. Klink ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"A Survey of the Uses Made of Commercial Television Programs by Teachers in Elementary Schools of Indiana" เขาได้ให้ความเห็นไว้ว่าในการศึกษาสมัยใหม่ เรามักจะนำเอาประสบการณ์นอกโรงเรียนและประสบการณ์จากวิชาการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมาผสมผสานกันให้แก่แก่เด็กนักเรียน รายการโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลมากต่อทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนและนักเรียน และเนื่องจากโทรทัศน์ได้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวางในสังคม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยจะต้องพิจารณาในการเลือกรับชม

จากการวิจัยสรุปผลว่า

๑. รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ คืบเต็น โลดโผน เกินไป
๒. ถึงแม้ว่ารายการโทรทัศน์จะช่วยให้เด็กเรียนรู้จักศัพท์ต่าง ๆ ในการใช้สนทนามากขึ้น แต่ก็ทำให้เด็กเรียนขยันอ่านน้อยลง
๓. โดยทั่วไปแล้วเนื้อหาของรายการโทรทัศน์ไม่ตรงกับเนื้อหาของการเรียนในห้องเท่าใดนัก กล่าวคือนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียนได้น้อย
๔. ครูมีความสนใจในการนำเอาเนื้อหาของรายการโทรทัศน์มาประยุกต์ใช้ในการสอนในห้องเรียนน้อย
๕. แต่การอภิปรายต่าง ๆ ในห้องเรียนมักจะได้หัวข้อหรือแนวความคิดจากรายการโทรทัศน์

Rowland D. Klink, "A Survey of the Uses Made of Commercial Television Programs by Teachers in Elementary Schools of Indiana", Thesis Abstracts, (Bloomington: Indiana University, 1958), p. 163.

๖. โดยทั่วไปเห็นว่ารายการโทรทัศน์มีคุณค่าต่อการศึกษาโดยเฉพาะในค่านิยมศึกษา วิทยาศาสตร์ และการพัฒนาบุคลิกภาพ
๗. รายการโทรทัศน์ช่วยปรับปรุงความสนใจและความคิดเห็นที่นักเรียนมีอยู่
๘. ครูได้มีข้อเสนอแนะให้ทำเอกสารเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการต่าง ๆ รวมทั้งขอเสนอแนะที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ เพื่อจะได้นำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนในห้องมากขึ้น

หมายเหตุ ครูที่ตอบแบบสอบถามในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ส่วนใหญ่สมัครแล้ว และมีเด็กอยู่ในความปกครองแล้วทั้งสิ้น

และในปีเดียวกันนี้ H.T. Himmelweit, A.N. Oppenheim และ P. Vince ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Television and the Child" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็ก ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังเด็กทั้งหมด ๔,๕๐๐ คน ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง ๑๐ - ๑๔ ปี แบบสอบถามเหล่านั้นได้ครอบคลุมถึงการใช้เวลาว่างของเด็ก ความคิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนต่าง ๆ และได้วัดบุคลิกภาพของเด็กอีกด้วย

สรุปผลของการวิจัยมีดังนี้คือ

๑. เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างทั้งหมดไปด้วยการรับชมโทรทัศน์
๒. โทรทัศน์ให้ข่าวสาร เราความสนใจ ปรับปรุงรสนิยมให้ดีขึ้น และให้ประสบการณ์แก่เด็กมากขึ้นอีกด้วย
๓. ทำให้ความสนใจในวิชาการเรียนน้อยลง
๔. โทรทัศน์เป็นสิ่งที่มียิทธิพลต่อสภาวะทางอารมณ์ของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่ขาดที่พึ่งทางใจ ขาดความมั่นคงในชีวิต

และในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ Joseph K. Balogh ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Television-Viewing Habit of High School Boy" โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนมัธยมในมลรัฐโอไฮโอ จำนวน ๑๐๓ คน ซึ่งอยู่ในระดับการศึกษาเกรด ๑๐, ๑๑ และ ๑๒ และยังเป็นตัวแทนของทุกระดับสังคมและเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้

๑. เพื่อสำรวจนิสัยการรับชมโทรทัศน์ของเด็ก และหาความสัมพันธ์ของการใช้เวลาของเด็กชายในสถานการศึกษา การพักผ่อน และการชมโทรทัศน์
๒. เพื่อทราบประโยชน์ของโทรทัศน์ในสถานศึกษาทางการศึกษา
๓. เพื่อทราบถึงอิทธิพลของผู้ปกครองที่มีต่อการรับชมโทรทัศน์ของเด็กชาย

ผลของการวิจัยพบว่า

๑. นักเรียนชั้น ๑๐ รับชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๒๐ ชั่วโมง
 นักเรียนชั้น ๑๑ รับชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง ๕๐ นาที
 นักเรียนชั้น ๑๒ รับชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๕ ชั่วโมง ๑๐ นาที
๒. การเปรียบเทียบความสำคัญของการใช้เวลาในสถานการศึกษา การพักผ่อน และการรับชมโทรทัศน์ของนักเรียนทั้ง ๓ ระดับพบว่ามีความสัมพันธ์เท่า ๆ กัน
๓. ขณะที่ทำการบ้าน เด็กชายทั้ง ๓ ระดับไม่ต้องการให้เปิดเครื่องรับโทรทัศน์ถึงร้อยละ ๓๐
๔. เด็กชายส่วนใหญ่เห็นวารายการในโทรทัศน์ช่วยให้การเรียนดีขึ้น
๕. การสนับสนุนของผู้ปกครองที่มีต่อการชมโทรทัศน์ของเด็ก พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่สนับสนุนให้ชมรายการที่มีคุณค่าทางการศึกษาและมีประโยชน์โดยทั่วไป และมักจะสนับสนุนให้เด็กชายชมรายการโทรทัศน์เมื่อทำการบ้านเสร็จแล้ว

และในปีเดียวกัน Paul Blaushard^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการสัมมนาเกี่ยวกับโทรทัศน์" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

๑. ทราบผลการสอบของนักเรียนที่เรียนด้วยตนเองทางโทรทัศน์
๒. คุณผลของความสำเร็จจากการเรียนเองทางโทรทัศน์
๓. ศึกษาระดับพื้นฐานการศึกษาของนักเรียน
๔. ปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อผู้เรียนทางโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยโทรทัศน์ ๔๗ คน จาก ๔ มลรัฐ และจากรัฐอื่น ๆ อีก สรุปผลของการวิจัยได้ว่า

๑. นักเรียนที่เรียนด้วยโทรทัศน์สอบตกเป็นส่วนน้อย
๒. พื้นฐานการศึกษาของนักเรียนที่เรียนด้วยตนเอง ไม่แตกต่างที่เรียนในห้องเรียน
๓. ผู้ที่เรียนด้วยโทรทัศน์ได้รับผลสำเร็จในการเรียน
๔. ค่าเล่าเรียนมีน้อยเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับผู้เรียนด้วยโทรทัศน์

และในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ UNESCO^๒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "Combating Illiteracy with Television" พบว่า ๗๐๐ ล้านคนของจำนวนหญิงและชาย ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ - ๒๕ ปี อ่านหนังสือไม่ออก บางประเทศความไม่รู้หนังสือจะสูงถึงร้อยละ ๙๐ และส่วนมากเพศหญิงแทบจะไม่ได้รับการศึกษาเลย และการที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปไม่ใช่สิ่งที่ง่ายนัก เพราะมีปัญหามากมาย เช่น ค่าขนส่งจะต้องให้การศึกษาทางอ้อมแก่ประชาชนเสียก่อนว่าการรู้หนังสือนั้นเป็นสิ่งจำเป็นไม่ใช่เฉพาะเด็กนักเรียนเท่านั้น แต่จำเป็นสำหรับผู้ใหญ่ที่ไม่เคยเข้าโรงเรียนอีกด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาในค่านระยะเวลาที่สั้นเกินไปสำหรับจะดำเนินงาน

---

^๑Paul Blaushard, "Television", A.V. Communication Review, (January-February, 1961), pp. 40 - 41.

^๒J. Keith Tyler, "Combating Illiteracy with Television", A.V. Communication Review, (Vol. 13, No. 3, Department of Audio-Visual Instruction of NEA., Fall, 1965).

การเงิน ดังนั้นจากการสำรวจจึงพบว่า สิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ก็คือ การสอนด้วยโทรทัศน์ เพราะจะทำให้การสอนได้ผล ถึงแม่ว่าจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก ซึ่งแก้ปัญหานี้ได้ด้วยการหาผู้อุปถัมภ์รายการ นอกจากนี้ถ้ามีเหตุจำเป็นต้องพลาดรายการสอนไป ก็อาจนำมาศึกษาตามลำพังได้

Paul Wity^๑ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการชมโทรทัศน์ของเด็กในสหรัฐอเมริกา โดยออกแบบสอบถามไปยัง โรงเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และยังมีการสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครอง เกี่ยวกับความคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีต่อรายการโทรทัศน์

ผลของการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. เด็กชั้นประถมใช้เวลาในการชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๒๑ ชั่วโมง และเปอร์เซ็นต์สูงขึ้นในปีต่อ ๆ มา
๒. เด็กสูงกว่าชั้นประถม ใช้เวลาในการชมโทรทัศน์มากกว่าเด็กชั้นประถม ในปี ๑๙๖๒ จากการสำรวจพบว่า เด็กเล็กชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๑๖ ชั่วโมง ในขณะที่เด็กโตรับชมโทรทัศน์สัปดาห์ละ ๒๕ ชั่วโมง แต่เด็กในชั้นเตรียมอุดมและอุดมศึกษารับชมเพียงสัปดาห์ละ ๑๔ ชั่วโมงเท่านั้น
๓. จากการสำรวจต่อไป พบว่ารสนิยมและความสนใจของเด็กโตในการชมโทรทัศน์ระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายต่างกัน และจะรับชมเฉพาะรายการที่สนใจเท่านั้น
๔. เด็กเล็กชอบชมรายการโทรทัศน์ในรายการที่ลึกลับโลกนิยาย เช่นรายการนักสืบ เป็นรายการที่ชอบมากที่สุด รองลงมาได้แก่การ์ตูน ส่วนเด็กโตชอบรายการละครและภาพยนตร์ซึ่งมีคติแฝงใจ
๕. รายการการศึกษาไม่ได้รับความสนใจเท่าใดนักจากเด็กเหล่านี้